

تکی محبوسه

فایزیه لره ، عملیه ییله برفاق ساعنك استراحت زمانلری اوقومقله کچیریلورلش . کچه لری بارماقلا . دهک ، جاده لره کی قانایله اوزنده کچیردن سفارلیله اوقویورلر : اوقدره قنایه لره آتی سیاحلری غزته فیریتیلریله دولویور . اولنلره ، فهوله لره کی عمله نك ایش زمانلری کتاب ، غزته اوقوملری منع ایچون نظمناهلر یایلدیش . بوتون شمندوفرلره سیاحت این یوللار ، قرق الی صحیفه نك قوجه غزته لری ناشدن آتاش اوقویورلر . مطالعه احتیاجی تطمین ایچون بوتون آتاشیورلره زنگین کتابچی دکانلری یایلدیش . تجارتله ، زراعتله مشغول اولان اوزنه حاله ، ساکن آداملارکیله اوزنده مشغول کیتخانلر وارمش . آورپا نك هیچ برملک تنده عمومیه مخصوص کیتخانلر آسرافاده کیلر قدر ایشله میور .

بو کیف مطالعه اصل اولانیور ؟ آسرافاده ابتدائی مکتبلری برورغاملرنده ، بزم هیچ بیلمه دیکیز بر درس وار : جوجوقلری کیتخانه ساعیسته آلیشدیرمق . آسرافا مکتبلرلی زاریت ایدنلر ، مکتب کیتخان نهنك فعالیت کورمه دن چیقامازلر . اوراده هر یاشده کی جوجوقلرک بدنلرته کوره یایلدیش مختلف بویه ماصه لره ، اسکله لره اوزنده آتی بدی یاشندن اعتبارا کوچوک جوجوقلر کورورلر . اولنلر هر بری مملکت نظارتی آلتنده مطالعه ایله مشغولدرلر . بعضییه وظیفه سی یازمق ایچون مختلف کتابلاره سراجت ایتکده ، بعضییه ، کندی بویه کوره یایلش رافلردن کتابلری چکدرک بر مسئله لی تدقیق ایتک اصولی اوکرتمکده در . درسلی ، وظیفه لری بئینجه ، قان ساعلارلی مناسب بر رومان ، یاخود رسلی برموجوه اوقومقله کچیرلر . کیتخانه ده اوقومقله مخصوص اولان کتابلردن معادا ، اوه کوتوریلر بیله جاک کتابلره واردر . درس ، علم کتابلری یاننده هر یاشده کی جوجوقلر ایچون حکایه لر ، رومانلر ، رسلی کتابلره کورولور . بو کیتخانلره دولیرمق ایچون کتاب نقصاده یوق : آسرافاده جوجوقلره مخصوص چقان غزته ، مجموعه ، رومان ، علمی کتاب وسائر نك حدی حسابی بوقدر . انکلتزه و بایلقاده بویول طومش و اورالده ده بر چوق جوجوق کیتخانلری آجیله نی کی ، جوجوق ادبیاتی نشر اغک اوزره یوزلرجه کلیات کیتخان ایدلنددر . بوتون مکتب سیاحتی ، جوجوقلی دورنی لنده ، استفاده لی مطالعه ایچنده ، کتابلر آراسنده کچیردن بر ملت افرادی هیچ شبهه منز حیاته آلیقدنلر سوکرده ، ورخنده کوک سالان بوقومق قنایه ییله چالیشیر ومتادای اوقور .

فقط اوقومق ایچونده کتاب بولور . مانلرک بو کتاب اشتیاسی اولنلرک نشر یاتی ده اکرنددر . دیگر ملرندن نشر اولان کوزل کتابلر ، مجموعه لر ، غزته لره یوازیوی شدتلندیر . بولر بربری اوزرته ناثر ایند عالملاردر . هر ایکسی ده سبب ونتیجه در . بزده اوقومق ذوقنی مکتبده جوجوقلر منه وردک

فرض ایدم . اساساً بزده ده ، مکتبدن چیقارچیقه مازه ، سته لرجه جانی صیقمش اولان کتابلری « لغت اولسون » : دیبه برطرفه آتانه ، غزنده بردها کتاب آچایه جغه بین ایدنلر آراسنده بعضی استشارلر چیقور . زورله یشتدیردیکیز کتاب کوسکولرندن باشقه ، بوتون قیدلره ، تدبیرلره رغماً اوقومق چاره سی یولش اولانلره وار . ملنلرک حیاتنده اوله اویاته زمانلری اولیورکه مکتبده ایکن اوقومقلدن بوقدر بزه مانریله فکری حیاتک بولورک جریانرته قایلیرلر ، آتلاق ، بو انقلاب عصرینک روحلره یارانلینی اندیشه لرلی ، شبهه لرلی کیده رملک ایچون اونه برنی اولورسه اوقومق احتیاجی دو یویورلر ؟ شدی اوله بر دورده ایتندمز .

فقط بواحتیاج نیله تطمین ایدیله چک ؟ لسان بیله بیلمه سن معلملر ، ادبیات ، علم صراقلیری ، مخله لرلی تطمین ایتک ایسته سن کنج قیزلر ، وقت کچیرمک ایسته سن اولی قادیلر ، معلومات یشتند فوشان آثار تصور ایدیکیز . بونلره اوقوسونلر ؟ آکاشیله . جغندن ، دوغرولندن امین اولدیکیز هانکی علم کتابی ، فکر ایچون ، روح ایچون تهلکلی اول . جعنده شبهه کز اولیان هانکی ادبی کتابی ، هانکی رومانی بونلرک الله برر سکر ؟

کورولوبورکه نقصانلریکی جعتلی در . اولار چوجوق ادبیاتی وجوده کتیرمک ، بوا دیانلر تشکیل ایدیله جک کیتخانلره جوجوقلره نقشلی بولونلدرلی سته استفاده لی ، جاذبه لی بر مطالعه ذوق و بریم ، ثانیاً مختلف بجهلره داتر برخلق کتایی ، بر عوام ادبیاتی وردها سوکره بوسک بر علم و ادبیات کیتخانه سی وجوده کتیرمک لازمدر . فقط بو کتابلرک الدن الله کزیمی ، اوقومقنی ایچون اولا اوقومق ذوقنی تامکیتدنک کوچوک صیرالردن اویاندیرمق لازم کیور . بعضی مکتبلره اولسون بوشمیدین باشلا بیلیز . همت ایدم .

نجم الدین صادق

اقتصادیات

تاسدجیلک

دهموقراسینک غایبی

لوئید ژورژ صوگ زمانلره اوتنه بریده ایراد ایتدیکى نظقلری برآرده ملو یالایرق « حرب واسطه سیله دهموقراسیه بو غرضی » عنوانی آلتنده بر اثر نشر ایتددر . اوتنه دیمری دهموقراسینک الک غیور و ثباتی جاهدلرندن اولنله معروف اولان لوئید ژورژ بو اترنده حرب عمومیتک دهموقراسی مفکوره سنک انکشافته پک زیاده خدمت ایتدیکى ، وعاره بدن

سکره بوتون اورویاده دهموقراسی اسلرینک حاکم اوله جفنی آتانه چالیشور . لوئید ژورژک مذکور اترنده ایلری سورودیکى اساسلر محض حقیقتدر . هیچ شبهه یوق که حرب عمومی دهموقراسینک توسعه نك زیاده یاردم ایتمش در ، وعاره بدن سکره کموت عوام هرملره اساسکیر اولدجقددر . شو فدرک لوئید ژورژ واسطه ایله غایبی برندن آیریمور . اجتایی غایبی تأمین ایچون بر واسطه دن بشقه برشی اولیان دهموقراسینک سیاسی مؤسسات و تشکیلاتی اصل غایبه عد ونقی ایدرک بو خصوصده دخی برمندا آلتانی هدف اعتراض اتخا ایدیلور و ورده زبانی اولان جلره لری تکرارلاقدن خالی قایلور :

« اورویاده حکومت عوام اسلرلی قورمق ایچون اول امرده برسیه استبدادی ازملک لازم کیلر . » لوئید ژورژ دهموقراسینک اجتایی غایبه سی نظر اعتباره آلتش اولسه بدی آلتانیای بویوله هدف اعتراض اتخا ایتزدی . چونکه کندنیسی دیگر اترنده آلتانیاده کی اجتایی سیاستی کال تقدیرله یاد ایتکدن خالی قالمشدر . حالبوکه دهموقراسینک غایبه سی تاسدجیلک و اجتایی سیاستن بشقه برشی کلددر . آلتانیاده ایسه سیاسی تشکیلات حکومت عوام اسلرلره پک ده موافق اولمه قلره بربر حکومت عوام ایله تعقیب اولان اجتایی غایبه یعنی تاسدجیلکده سائرملک کتردن و حتی انکلتزه دن ده ازا دیلری کیدلشدر . فرانسه ، انکلتزه کی یارلهماتر ملککلرده دهموقراسینک دستورى اولان « par le peuple et pour le peuple » خلق ایچون وخلق معرفتیه « اسلرلرک بقی تطبیق اولنلرکی سیاسی تشکیلات خلق معرفتیه وجوده کتیریلور ، یعنی رأی عام اصولیه اتخایات اجرا و حکومت کویا رأی عام ایله اتخاب اولان ملت وکیللری معرفتیه اداره اولویور . آلتانیاده ایسه دهموقراسینک بو قسمی یعنی خلق معرفتیه اساسی احوال اولنلرکی یالکز خلق ایچون اساسی فوق العاده بر غیرت واعتا ایله تعقیب اولویور .

مع التأسف شونی اعتراف ایتدی که بزده دخی دهموقراسی موضوع بحث اولدنی زمان یالکز دهموقراسینک واسطه اولان قسمی یعنی سیاسی تشکیلات خاطره کلیر .

بزده مشروطیتک اعلاقی متعاقب دهموقراسینک الک بوسک درجه سی اولان رأی عام ، پارلامنتاریزم کی اوسول فوق العاده بر حرارت و هیجان ایله قبول وغان موجبته عمل اولمشدر . حالبوکه دهموقراسینک اصل غایبه سی اولان اجتایی فعالیت هیچ بریزک خاطرنه کله منن یعنی هیچ بریزم pour le peuple خلق ایچون قسمی خاطره کتیرمه منن در ، خلق رفاه و استراحت اسبابی تأمین ایچون هیچ بر تدبیر اتخا ایتدک ، ارباب سی و عمملک خوفنی تحت تأمینه آتی مقصدی تعقیب ایند هیچ بر قافلون نشر ایتدک . ششیدی آرتق مشروطیتک اون برنجی سهه سی ادراک ایتدک . دهموقراسینک واسطه قسمی

اولان سرائی تشکیل دہ گاہ صاغہ گاہ سولہ ، گاہ کیری بے گاہ ایلری بے دوغری حرکت آیتدک . اجاب حال و مصطلحتہ کورہ قانون اساسی نہ تبدیل آیتدک . فقط دموقرا سینک غایہ قسسی اولان اجتای فعالیت اصلا دوشونو ندک . بو صرہده خلق ، آلتنک تریلہ کیچن سى و عمل اربابی دوشونو ندک . دکل ، اولنرک ایشاریلہ ازمسره اوغرا شادی . فقط اولنرک اسباب استراحتی تآمین ایچون دکل بالعمس ، مدافعتہ حقوق ایچون تعطیل اشغال اغتیلرینہ میدان ویرنمک مقصدیہ معطوف قانونلر نشر آیتدک ، بو قانونلری نشر آیتدیکمز زمان بزده حکومت عوامک الیک بویک درجہ سی موقع تطبیقده بولونیور ، یعنی ملت وکیللری رأی عام ایلہ انتخاب اولونیور . و پارلامنتاریزم اصولی تأملیہ جاری اولیوردی ، اولیہ اولدینی حالده خلقت ، عوامک دشمنی اولان یاترون ، و سرمایہ دار صنفلرک اهنده قانونلر نشر اولنمشدر . بده اثبات ایدرک هر وقت دموقرا سی موضوع بحث اولدینی زمان یالکیز واسطه نظر اعتباره آلتش ، غایہ سبتون اہال اولنمشدر .

و عمل اربابنک احتیاجی ، و یوکا مقابل سرمایہ احتیاجنک قوت و قدرتی تحمل فرسا بردجہ بکشن درہ بر طرفدن خلق چہلہ لردہ ، سرپرلرہ و ملکت مدافعتہ سی ایچون قاضی آقیتنور ، دیگر طرفدن سرمایہ صاحبیلری چہلہ آرقہ سندنہ ثروت ادخار ایدیور . بو حال اساساً عمارت بیدن اول خلق یک حاد بر درجہ بکشن اولان منافع صنوف اختلافاتی بر قات دھا آرتیزش ، آرتق بوندن صکرہ مجادلانہ عور اولتی اوزرہ حق اساسی برینہ مفتت اساسی قام اولشدر . حربک اکتی بویوک بو کی درعدهده ایش اولان خلق کیلرک آمال و منافعی بوتون قوتیلہ مدافعتہ چالیشیور حربک ایلک سندنہ و ملکت مدافعتہ سی مقصدیلہ فرقلر آرمسندنہ تأسیس اولنان « مقدس اتحاد » اساسنہ تأملیہ رعایت اولنیش و مرکزى اروپا دولتلر دہ دموقرا سی جریانلری تأملیہ طورمشدر . آلتیجی حربک حصولہ کنتربکی غائلہلر چو عالمیہ دموقرا سی جریانلری کیندکہ قیامش و نہایت « اتحاد مقدس » سد حالی دخی یقیدش ، محافظہ کار و دموقرا ت فرقلری آرمسندنہ مجادلہلر سربسی جریان بولمشدر .

انتقال اولنہ جقدر . عالمہ حیاتی ، عالمہ روحی اورندن بسبتون قافلہ حق ، برسویہ عنعنہ سندن اثر قایلہ جقدر . بوندن صکرہ اربابنک بوتون وظیفہ سی چو قی پیشدہ برمکدن ، چو قی دنایہ کتیرمکدن عبارت اولنہ جقدر . دموقرا ت روحی اداره دولتہ دخی نفوذ ایدرسہ سرمایہ صاحبی صنفلرہ سرمایہ صاحبی اولیان صنفلرک باشا یقیلری آرمسندنہ بویوک فرق اولیہ جقدر . ویری کونور سائرلماہ برنجیلردن آلتہ حق و ساطلر نقدیہ ایکتیجیلرک اسباب استراحتہ صرف اولنہ جقدر .

دموقرا تارنک صروح افکارى اولان « فراتقنور تر چایتونع » غرتہ سی معارضتک بیاناتی سستونہ نقل آیتدکن صکرہ :

« اوت ! پک دوغوردو ! دموقرا تارنک غایہ سی بودر . دموقرا تارنک حقیقی و یکانہ غایہ سی دنایہ و ساطلر ، سرمایہ مزلکن افراد بشرک اسباب استراحتی تآمین ایچکن عبارتدر . بوندہ تلاشہ دوشه جک بر جہت یوقدر . بوندہ اداره کلام ایتشدر .

ایشتہ بوسوزلر بزم ایچون موجب آتیامہ اوله لیدر . بزم اولنہ دیری دموقرا ت برملت اولقلہ اغتیار ایدرن . فی الواقعہده قوانین اساسیہ من حکومت عوام روحنہ تأملیہ مطایقدر . اولیہ اولدینی حالده عوامک اهنده هیچ بر قانونیز ، هیچ بر تدبیر اداریز یوقدر ... بوزکہ آلتانیادہ ایکن بکی انتشار ایش اولان بر کتاب الہ کیشدر . مؤلف شیدی بے قدر مختلف ملکتلر دہ ارباب سی و عملی حایہ ایچون نشر ایدیلن بوزلرچہ قانونلری تشریح ایدیور . ۲۷ بوندن عبارت اولان قوجہ آوروپادہ بویلہ قانونلردن عروم اولتی اوزرہ یالکیز ایکی مملکت کوستر یایور . بری تورکیا ، دیگر « موثاقو » . معلوم اولان ماہیہ خصوصیہ سی اعتباریلہ موثاقو برطرف ایدیلرسہ قویہ آوروپادہ ارباب سی و عملی اہال ایدن یکانہ مملکت تورکیادن عبارت کلبور .

بزم تہمن ایکن صوک عصرک نصف اخیرندہ وجودہ کلکن صربستان ، قرقطاغ ، ورمانیہ ، باغراستان کی کوچوک حکومتلریلہ بو خصوصدہ پک زیادہ ایلری کینشدر . حتی آسیا ، آفریقا ، بو خصوصدہ پک زیادہ بویکی قانونلردن عروم اولان مملکتلر نادرہ . مثلا مصرده بو خصوصدہ مکمل قانونلر موجودر . بوندن دہ آکلاشیلیوکہ بزده اجتای فعالیت ابرازہ باشلا سق فوق العادہ برشیاغش اولیہ جعفر ؛ آلتیجی سیاسی تشکیللرک طبیی الحاکمانہ تبعیت ایش اولنہ جعفر کی بزدن صکرہ مذہبت دائرہ سہ کیریش اولان کوچوک مملکتلرک بزدن اول ایشاغش اولدیلری بروظیفہ کی درعدهده ایش اولنہ جعفر .

تکین آب

حربک ایکتیجی سندنہ تدبیری باشلامش اولان بو مجادلر دہ کیندکہ دموقرا سینک ایلہ کینشک انکشاف آتکمددر . آوروپادن صوک کلکن تفرقلردن آکلاشیلدینہ کورہ ماجارستاندہ نتیجہ قطعیہ بیلہ حاصل اولش ، بکی « اصول انتخاب قانونی » مجلس اعیناچہ قبولہ مظهر اولمشدر . برسویہده ایسہ محافظہ کارلرک مقاومتی هنوز قیرلہ مشدر . شوقدرک آلتانیادہ مجادلہ حالندہ بوتان فرقلر موضوع بحث اولان مسئلہنک ماہیتنہ تأملیہ نقدیہ ایشدر . واصل مسئلہنک روسی بکی اصول انتخابات دکل ، دموقرا سینک اجتای غایہ لردن عبارت اولدینہ تأملیہ قانع بولور . نیورلر و بویکی طرفین آچقندن ایچیہ اعلان ایدیورلر . مثلا بکی اصول انتخابات مخالف اولان محافظہ کار فرقتسک صروح افکارى اولان « فروپیش چایتونع » غرتہ سی صوک تسخیلرندن بزندہ بو مسئلہ بے دائر شو بولده اداره کلام ایدیور :

« دموقرا سی جریان قوت تشریح بے حاکم اولقدن صکرہ شہسبز دکرہ قویہ اجراییہ و ادارہ دخی بد بضطہ کچرہ جکدر . بوندن صکرہ محلی ادارهلر ، بیلدیلر ، و بوتون عمووی قانونلر دموقرا تارنک الہ کچہ جکدر . برسویہ عنعنہ سی ، برسویہ روحی اورندن نہان اولنہ جقدر . دموقرا تلر موقع اقتدارہ کلیرسہ آرتق مکتبلر هیچ بر قید و شرط تابع اولیہ حق و بیلاستنا بتون اجتای صنفلر بلااجرت کشادہ بولنہ جقدر . مکتبلرک وظیفہ سی یالکیز چو خیلرہ تعلیم و تربیہ ویرمکدن عبارت قایلہ حق ، اطعام و اتقاق دخی مکتبلرہ عائد اولنہ جقدر . کیندی کیندی اداره اولتی درجہ سہ کلنچہ قدر چو قیجی ادارهلر طرفدن باقنر یلہ جقدر . چو قی دنایہ کلیرک عمووی اراضعاغلرہ ویرلہ جک و اراضعاغلر دن مکتبلرہ ، مکتبلردن دوغریدن دوغری بے حیاتیہ

دموقرا سینک غایہ سی بسبتون اہال اولدینی ایچوندکرک محترم فیلسوف رضاتوقیلر پک برماہلہ سندنہ دموقرا سینک اساسی بسبتون افکار ایش و دموو فرامینک لفظی مراد ، اسمی وار جسمی یوقی بیلدن برش اولدینہ ادعا و دلیل اولتی اوزرہ لوئید دورژلرک ویلسونلرک استبدادکارانہ ، خودمرانہ اداره لرش ارانہ ایتشدر . اوت ! دموقرا سی یالکیز سیاسی تشکیلدن عبارت اولتی اوزرہ نئی اولنورسہ بزده محترم فیلسوف ایلہ برابر دموقرا سینک ایلہ اعتبارلہ موهومو برش اولدینہ قبول ایدرن . چو کچک قوتی ، نفوذ بر شمعیت دکرلرک نہ دائما آرقہ سندن سوروکلمکہ مقدر اولور . حکومت عوامہ موافق سیاسی تشکیلات برویا بر قیچ شمشک خودمرانہ اداره لرینہ مانع اولمہ . فقط دموقرا سینک اصل غایہ سی اولان اجتای فعالیت نظر اعتبارہ آلتیرسہ حکومت عوامک اہیتی بسبتون تظاہر ایدر . ویلسونلر ، لوئید دورژلر ایستہ دکاری قدر قوتی اولسونلر ، خلقت منافعی ، عوامک اسباب رفاه و استراحتلرنی اصلا اہال ایدمزلر ، هرقت بو بولده قانونلر شراعتکہ مؤسسہلر وجودہ کتیرمکہ مجبور ددرلر .

معاینہ شوراسی قابل ایشک دکلدرک حرب عمووی آلتانندنہ دموقرا سینک حقیقی غایہ تأملیہ میدانہ چیقش ، یالکیز لوئید دورژر کی حقیقی کورمک ایستہ یانلر بو خصوصدہ تعادل ایدہ بیلرلر . حالوکہ مرکزى اروپا مملکتلر دہ دموقرا سینک لہ و علییندہ اداره کلام ایدیلر هیچ بر وقت حقیقی غایہ نظر دقدن دور طو ترلر . عمارتدن اول بو خصوصدہ جریان ایدن مجادلہ و مناقشہ لردہ علی اکثر حق نقطہ نظرى ایلری سوریلیردی . مادامکہ مساوات قاعدہ سی جاریدر ، هرکسک انتخاب ایتک و انتخاب اولتی حقنہ مالک اولمہ سی پک طبیی برکیقت اولدینی ادعا اولنوردی . فقط حرب آلتانندنہ سی